

ព្រឹត្តិបត្រប្រចាំត្រីមាស

លេខ ៧ ៨ និង ៩
ខែតុលា ឆ្នាំ ២០១៤ រហូត ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥
ក្រុមការងារវេជ្ជបូកកម្ពុជា

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលកម្មវិធីដាក់ចេញរបៀបវារៈដ៏មាន មហិច្ឆិតាសម្រាប់វេជ្ជបូក ឆ្នាំ២០១៥

កិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាភិបាលកម្មវិធី UN-REDD និងគម្រោងភាពជាដៃគូកាបូនព្រៃឈើ (FCPF) លើកទី៩បានប្រព្រឹត្តទៅថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៥ នៅរាជធានីភ្នំពេញ។ សមាសភាពក្រុមប្រឹក្សាភិបាលកម្មវិធី រួមមាន តំណាងមកពីរដ្ឋបាលព្រៃឈើក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងបរិស្ថានអង្គការ UNDP FAO UNEP ជនជាតិដើមភាគតិចអង្គការសង្គមស៊ីវិល ស្ថានទូតជប៉ុន និរវេ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ JICA និង EU។

ឯកឧត្តម បណ្ឌិត ឆេង គឹមស៊ិន ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលទទួលបន្ទុកប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងជាសហប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលកម្មវិធី UN-REDD និងគម្រោង FCPF បានគូសបញ្ជាក់ពីវឌ្ឍនភាព សំខាន់ៗពាក់ព័ន្ធការអនុវត្តសកម្មភាពវេជ្ជបូកកម្ពុជានាឆ្នាំ២០១៤។ ឯកឧត្តម ក៏បានគូសបញ្ជាក់បន្ថែមពីវឌ្ឍនភាព ដែលសម្រេចបានជុំវិញការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រវេជ្ជបូកជាតិ និង អបអរសាទរដែលបានឃើញសេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រវេជ្ជបូកជាតិលើកដំបូងបានលេចចេញជារូបរាង

និងផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ការពិគ្រោះយោបល់និងការរៀបចំបញ្ចប់យុទ្ធសាស្ត្រវេជ្ជបូកជាតិ ក៏ត្រូវបានរៀបចំរួចរាល់ផងដែរ។ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលកម្មវិធី UN-REDD និងគម្រោង FCPF បានដាក់ចេញនូវគោលដៅ និងទិសដៅដ៏មានមហិច្ឆិតា រួមមាន ការបង្ហាញយុទ្ធសាស្ត្រវេជ្ជបូកជាតិ និងកម្រិតបំភាយយោងនៅក្នុងសន្និសីទនៃបណ្តាប្រទេសជាភាគីលើកទី២១ (COP21) អនុសញ្ញាក្របខ័ណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅនាខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ នៅទីក្រុងប៉ារីស ខាងមុខនេះ។

លោកស្រី Claire Van der Vaeren អ្នកសម្របសម្រួលអង្គការសហប្រជាជាតិប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា និងជាសហប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល UN-REDD និងគម្រោង FCPF បានគាំទ្រដល់ដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ដើម្បីទទួលបានការគាំទ្រកម្រិតខ្ពស់ពីក្រសួងពាក់ព័ន្ធនានាដល់ការអនុវត្តសកម្មភាពវេជ្ជបូកនៅកម្ពុជា។ លោកស្រីក៏បានគូសបញ្ជាក់ថាយុទ្ធសាស្ត្រវេជ្ជបូកជាតិគួរធានាយ៉ាងណាឲ្យសម្លេងសហគមន៍ក្រីក្រដែលរស់នៅពីងអាស្រ័យផលព្រៃឈើ រួមមាន

ជនជាតិដើមភាគតិច ស្ត្រី ក្រុមមនុស្សចាស់ និង យុវជនត្រូវបានដឹងព្រម និងពិចារណានៅក្នុងដំណើរ ការកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ ។

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល បានអនុម័តលើផែនការ សកម្មភាព និងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ ២០១៥ សម្រាប់គម្រោង FCPF និងកត់សម្គាល់ពីសមិទ្ធផលដែលសម្រេចបាន នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៤ និងការអនុម័តលើផែនការប្រចាំ ប្រទេសនៃកម្មវិធីដេបូកនៅសហគមន៍ និងការចាប់ ផ្តើមអនុវត្តផែនការនេះ។ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ក៏បាន កត់សម្គាល់ពីការរៀបចំយន្តការពេលខាងមុខសម្រាប់ ការអនុវត្តលទ្ធផលទី៤ របស់គម្រោង FCPF រវាង លេខាធិការដ្ឋានដេបូកUNDPនិងអង្គការFAOផងដែរ។

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ក៏បានអនុម័តលើសំណើ សម្រាប់ការវាយតម្លៃបញ្ចប់កម្មវិធី UN-REDD ដែល នឹងចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៥ ហើយ រង់ចាំពិនិត្យលើលទ្ធផល និងអនុសាសន៍វាយតម្លៃ កម្មវិធីនេះ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំបន្ទាប់របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល គម្រោងដែលជាដំណើរការបន្តដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្ត កម្មវិធីដេបូកនៅកម្ពុជា។

តំណាងជនជាតិដើមភាគតិចក្នុងដំណើរការត្រៀម លក្ខណៈអនុវត្តដេបូក

កិច្ចប្រជុំស្តីពីការជ្រើសរើសតំណាងជនជាតិដើម ភាគតិចដើម្បីចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការត្រៀមលក្ខណៈ អនុវត្តដេបូកបានរៀបចំឡើងនៅថ្ងៃទី ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥ដែលមានតំណាងប្រមាណ៣០នាក់មកពី ជនជាតិដើមភាគតិច អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ ជាតិ និងអន្តរជាតិ និងលេខាធិការដ្ឋានដេបូកកម្ពុជា

ចូលរួមក្នុងព្រឹត្តិកាលៈនេះ។ កិច្ចប្រជុំក៏បានពិនិត្យនិង ផ្តល់អនុសាសន៍ កែលម្អលើយន្តការលំហូរព័ត៌មាន និងការផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់ស្តីពីគោលនយោបាយ និងសកម្មភាពដេបូកផងដែរ។ អ្នកសង្កេតការណ៍ ក្នុងកិច្ចប្រជុំនេះរួមមានតំណាងមកពីវេទិកានៃអង្គការ មិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា (NGO Forum on Cambodia) សមាគមយុវជនជនជាតិដើមភាគតិចកម្ពុជា (CIYA) មជ្ឈមណ្ឌលសម្រាប់មនុស្ស និងព្រៃឈើ (RECOFTC) និងអង្គការសមាគមអភិរក្សសត្វព្រៃ (WCS)។ តំណាងជនជាតិដើមភាគតិចអញ្ជើញមកពី ខេត្តចំនួន ១៣ បានពិភាក្សា និងអនុម័តតួនាទីភារកិច្ច ដែលនឹងណែនាំតម្រង់ទិសដល់ការចូលរួមរបស់ខ្លួន នៅក្នុងដំណើរការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តដេបូកនៅ កម្ពុជា។ តំណាងជនជាតិដើមភាគតិច ក៏បានបោះឆ្នោត ជ្រើសរើស លោក ម៉ែន ប៉ាក់ ជាតំណាងជនជាតិដើម ភាគតិច និង លោក លី លីម ជាតំណាងបំរុងជំនួស សម្រាប់ចូលរួមជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាគម្រោងភាព ជាដៃគូកាបូនព្រៃឈើ (FCPF) និងក្រុមប្រឹក្សាយោបល់ ដេបូកបន្ទាប់ពីលោក ណុក វេន បានលាលែងពីសមាជិក ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលគម្រោងនាខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៥កន្លង មកនេះ។

លោក បណ្ឌិត យន សារ៉េត ប្រធានលេខាធិការ ដ្ឋានដេបូកកម្ពុជា បានសម្តែងនូវការអបអរសាទរ ចំពោះបេក្ខជនដែលបានជាប់ឆ្នោត និងបានគូសបញ្ជាក់ ថាលេខាធិការដ្ឋាន នឹងបន្តពង្រឹងការចូលរួមរបស់ ជនជាតិដើមភាគតិចនៅក្នុងដំណើរការត្រៀមលក្ខណៈ អនុវត្តដេបូកឲ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។

សេចក្តីព្រាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ គូសបញ្ជាក់ផងដែរពីសារៈសំខាន់នៃការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ ក៏ដូចជាការទទួលយកសម្លេងពីអង្គការសង្គមស៊ីវិល ជនជាតិដើមភាគតិច សហគមន៍ព្រៃឈើ សហគមន៍តំបន់ការពារនិងសហគមន៍នេសាទ។

លោកស្រី វង្ស សុបញ្ញា អនុប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើមានប្រសាសន៍នៅក្នុងពិធីបើកកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ថា រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាគាំទ្រយ៉ាងខ្លាំងដល់ការរៀបចំ និងអនុវត្តវេជ្ជបូកនៅកម្ពុជា ដែលជាជម្រើសមួយដ៏ល្អ ដើម្បីកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ កាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ការបំភាយឧស្ម័នពីវិស័យព្រៃឈើ និងរួមចំណែកចំពោះការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច។ ការអនុវត្តសកម្មភាពនេះ នឹងរួមចំណែកដល់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងសម្រេចបាននូវនិរន្តរភាពបរិស្ថាន។

សិក្ខាកាមចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនេះបានបែងចែកជា៥ក្រុម ដើម្បីពិភាក្សា និងផ្តល់មតិយោបល់អំពីវិសាលភាព និងកម្រិតនៃការអនុវត្តសកម្មភាពវេជ្ជបូក កត្តាដែលនាំឲ្យមានការបាត់បង់ និងការរេចរើសព្រៃឈើ ក៏ដូចជាគោលនយោបាយ និងវិធានការនានា ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពវេជ្ជបូកនៅកម្ពុជា។

ការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការកសាងឧបករណ៍ប្រព័ន្ធព័ត៌មានភូមិសាស្ត្រ (GIS tools) សម្រាប់វិភាគសេដ្ឋកិច្ចវេជ្ជបូកនៅកម្ពុជា

ការបណ្តុះបណ្តាល និងការពិភាក្សា បានប្រព្រឹត្តិទៅនាថ្ងៃទី១៥-១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥ នៅមជ្ឈមណ្ឌលវេជ្ជបូកនៃរដ្ឋបាលព្រៃឈើ។ ការបណ្តុះបណ្តាលនេះមានសិក្ខាកាមចូលរួមចំនួន១៥នាក់ដែលមកពីរដ្ឋបាលជលផល រដ្ឋបាលព្រៃឈើ អគ្គនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល បានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលអំពីការប្រើប្រាស់Quantum GIS និងពិភាក្សាជាមួយអ្នកជំនាញមកពីអង្គការ UNEP-WCMC ដើម្បីធ្វើការអនុវត្តសាកល្បងនិងបន្តរៀបចំឧបករណ៍ GIS ដែលដាក់បញ្ចូលទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ច និងទិន្នន័យស្ថេតិសល (Spatial Data)។ ការវិភាគទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ច និងស្ថេតិសល

ទិន្នន័យត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីផ្តល់ការគាំទ្រដល់ការរៀបចំផែនការវេជ្ជបូកក្រោមកម្មវិធីវេជ្ជបូកជាតិ។

ការបណ្តុះបណ្តាល ដែលមានរយៈពេល ៥ ថ្ងៃ បានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដល់ការកសាងឧបករណ៍ GIS និងបង្កើនការយល់ដឹងអំពីការចំណាយ និងផលប្រយោជន៍នៃជម្រើសផ្សេងគ្នា សម្រាប់ការអនុវត្តវេជ្ជបូក អាស្រ័យទៅតាម Spatial Data។ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ ក៏បានបង្កើនសមត្ថភាពរៀបចំ ប្រើប្រាស់ និងអនុវត្តឧបករណ៍ គាំទ្រដល់ការសម្រេចចិត្តនៅក្នុងការរៀបចំផែនការវេជ្ជបូក ដែលសកម្មភាពនេះកំពុងត្រូវបានអនុវត្តតាមរយៈការសហការរវាងអង្គការ UNEP-WCMC និងកម្មវិធីវេជ្ជបូកជាតិកម្ពុជា។

វគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ រួមមាន ការធ្វើបទបង្ហាញការពិភាក្សា សំណួរ និងចម្លើយ ព្រមទាំងការអនុវត្តដោយផ្ទាល់ផងដែរ ជាពិសេស ផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការប្រើប្រាស់ Quantum GIS ដែលជា ឧបករណ៍ GISថ្មីនិងការរៀបចំលំហូរការងារដែលនឹងផ្តល់ព័ត៌មានដល់ការរៀបចំឧបករណ៍បន្ថែមទៀត ដោយធ្វើការកែសម្រួលឲ្យស្របតាមបរិបទរបស់ប្រទេសកម្ពុជា។ តាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាល និងកិច្ចប្រជុំពិភាក្សា អ្នកចូលរួមមានឱកាសកសាងជំនាញរបស់ខ្លួនលើការវិភាគ Spatial Data ដើម្បីគាំទ្រដល់ស្ថាប័នរបស់ខ្លួន ក្នុងការឆ្លើយតប ចំពោះទិដ្ឋភាពចម្រុះពាក់ព័ន្ធនឹងការរៀបចំផែនការ និងការអនុវត្តវេជ្ជបូក។

ទាក់ទងនឹងការងារនេះ លេខាធិការដ្ឋានក្រុមការងារអង្គប្រឹក្សាប្រជាជនកម្ពុជា នឹងរៀបចំបញ្ចប់ Web platform សម្រាប់ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យតាមដានព្រៃឈើជាតិដែលនឹងដាក់ឱ្យដំណើរការនៅក្នុងគេហទំព័រ Cambodia-redd.org នៅក្នុងពេលខាងមុខនេះ។

ការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រក្នុងកម្មវិធីអង្គប្រឹក្សាប្រជាជន

ពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ដែលបញ្ហាយេនឌ័រត្រូវបានដោះស្រាយនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រអង្គប្រឹក្សាប្រជាជន។ ដូច្នេះដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ នៅក្នុងតំណាក់កាលត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តអង្គប្រឹក្សាប្រជាជន។ ប្រទេសកម្ពុជាបាននឹងកំពុងចាត់វិធានការជាជំហានៗ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាយេនឌ័រ នៅក្នុងវិស័យព្រៃឈើ តាមរយៈសកម្មភាពអង្គប្រឹក្សាប្រជាជន។ ផ្អែកលើជំហានវិជ្ជមានដំបូងនេះ ដើម្បីធានាឱ្យមានការដាក់បញ្ចូលការឆ្លើយតបចំពោះបញ្ហាយេនឌ័រទៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រអង្គប្រឹក្សាប្រជាជន ចាំបាច់ត្រូវកសាងសមត្ថភាព និងបង្កើនការយល់ដឹងស្តីពីយេនឌ័រដល់ក្រុមការងារយេនឌ័រអង្គប្រឹក្សាប្រជាជន ក្រុមបច្ចេកទេសអង្គប្រឹក្សាប្រជាជន និងក្រុមការងារអង្គប្រឹក្សាប្រជាជន។

ជាអាទិ៍កាលពីខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤ ក្រុមការងារយេនឌ័រអង្គប្រឹក្សាប្រជាជនត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយមានសមាជិកមកពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធចំនួន ៤ រួមមានរដ្ឋបាលព្រៃឈើរដ្ឋបាលជលផល ក្រសួងបរិស្ថាន និងក្រសួងកិច្ចការនារី។ ក្រុមការងារនេះមានភារកិច្ចបង្កើនការ

យល់ដឹងអំពីបញ្ហាយេនឌ័រ និងការផ្តល់ភាពអង់អាចដល់ស្ត្រី ជូនដល់សមាជិកក្រុមការងារអង្គប្រឹក្សាប្រជាជន ក្រុមការងារបច្ចេកទេសទាំង ៤ (MRV, Safeguards, Demonstration, BenefitSharing) និងដល់ក្រុមប្រឹក្សាយោបល់អង្គប្រឹក្សាប្រជាជន។ ក្រុមការងារនេះ ក៏មានតួនាទី ផ្តល់យោបល់លើចំណុចសំខាន់ៗនានានៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រអង្គប្រឹក្សាប្រជាជន ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាយេនឌ័រ ដើម្បីធានាយ៉ាងណាឱ្យយុទ្ធសាស្ត្រ និងគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្តអង្គប្រឹក្សាប្រជាជន មានគុណភាព និងឆ្លើយតបចំពោះបញ្ហាយេនឌ័រ។

បន្ទាប់មក ចាប់តាំងពីខែមេសា រហូត ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៥ ក្រុមការងារយេនឌ័រអង្គប្រឹក្សាប្រជាជន បានរៀបចំសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលចំនួន ២លើក ស្តីពីទស្សនទានយេនឌ័រ និងអង្គប្រឹក្សាប្រជាជន នៅខេត្តព្រះសីហនុ និងខេត្តសៀមរាប ជូនដល់សមាជិកក្រុមការងារអង្គប្រឹក្សាប្រជាជន ក្រុមបច្ចេកទេសទាំង ៤ និងក្រុមប្រឹក្សាយោបល់អង្គប្រឹក្សាប្រជាជន។ សិក្ខាសាលានេះមានគោលបំណងបង្កើនការយល់ដឹងអំពីទស្សនទានយេនឌ័រ និងការផ្តល់ភាពអង់អាចដល់ស្ត្រី ព្រមទាំងធ្វើការពិភាក្សា និងកំណត់នូវ ចំណុចចាប់ផ្តើម សម្រាប់បញ្ជ្រាបបញ្ហាយេនឌ័រទៅក្នុងសកម្មភាពនឹងកម្មវិធីអង្គប្រឹក្សាប្រជាជន ណែនាំនិងពិភាក្សាពីរបៀបប្រើប្រាស់បញ្ជីផ្ទៀងផ្ទាត់យេនឌ័រ (Gender CheckList) សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការពិនិត្យលើការដាក់បញ្ចូលបញ្ហាយេនឌ័រទៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រអង្គប្រឹក្សាប្រជាជន។

លោកបណ្ឌិត យន សារ៉េត ប្រធានលេខាធិការដ្ឋាន រដ្ឋបាលកម្ពុជា បានគូសបញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់នៃការដាក់ បញ្ចូលបញ្ហាយេនឌ័រទៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្ររដ្ឋបាលជាតិ។ លោកក៏បានលើកទឹកចិត្តអ្នកចូលរួមឲ្យយកចិត្តទុកដាក់ ក្រែបយកចំណេះដឹង អំពីទស្សនទានយេនឌ័រហើយយក ទស្សនទានទាំងនេះទៅអនុវត្តនៅក្នុងកម្មវិធីរដ្ឋបាល អោយមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ បន្ថែមពីនេះលោកក៏ បានរំលឹកឡើងវិញពីតួនាទីសំខាន់របស់ក្រុមការងារ បច្ចេកទេស និងក្រុមប្រឹក្សាយោបល់រដ្ឋបាលក្នុងការ ផ្តល់ការគាំទ្រដល់ក្រុមការងាររដ្ឋបាលកម្ពុជាសម្រាប់ ដំណាក់កាលត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្ររដ្ឋបាល ជាតិ ។

សិក្ខាកាមចំនួន ៨៩នាក់ មកពី ខណ្ឌរដ្ឋបាល ព្រៃឈើ ខេត្តសៀមរាប កំពង់ធំ ព្រះវិហារ ឧត្តរមានជ័យ និងបន្ទាយមានជ័យ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាយោបល់ រដ្ឋបាល ក្រុមការងារបច្ចេកទេសរដ្ឋបាលទាំង ៤ មកពី ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងរ៉ែ និងថាមពល ក្រសួងកិច្ចការនារី និងក្រសួងគ្រប់គ្រង ដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ព្រមទាំង តំណាង មកពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ JICA, CAM REDD និង UNDP បាន ចូលរួមនៅក្នុងសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលដ៏មានសារ ៈសំខាន់នេះ។

សមាជិកក្រុមការងារយេនឌ័ររដ្ឋបាល គឺជាអ្នក សម្របសម្រួល វគ្គបណ្តុះបណ្តាល ដោយប្រើប្រាស់ ឧបករណ៍ និងវិធីសាស្ត្របណ្តុះបណ្តាលចម្រុះ រួមមាន ការធ្វើបទបង្ហាញ ការពិភាក្សាក្រុម និងទស្សនា វីដេអូ ករណីសិក្សាពីប្រទេសជិតខាង ព្រមទាំងការអនុវត្តផ្ទាល់ ដើម្បីធានាដល់ការចូលរួមសកម្មពីសិក្ខាកាមនៅក្នុង វគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ។

លទ្ធផលទទួលបានពីសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាល នេះរួមមានខ្លឹមសារដូចខាងក្រោម៖

- អ្នកចូលរួមបានយល់ដឹងពីទស្សនទានយេនឌ័រនិង ឧបករណ៍សម្រាប់ការវិភាគបញ្ហាយេនឌ័រ
- អ្នកចូលរួមបានយល់ដឹងពីវិធីសាស្ត្របញ្ជាបបញ្ហា យេនឌ័រទៅក្នុងវិស័យព្រៃឈើតាមរយៈការសិក្សា បទពិសោធន៍ពីប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ីនិងវៀតណាម
- អ្នកចូលរួមបានពិនិត្យនិងសាកល្បងប្រើប្រាស់បញ្ជី ផ្ទៀងផ្ទាត់យេនឌ័រនៅក្នុងការពិនិត្យ លើយុទ្ធសាស្ត្រ រដ្ឋបាលជាតិ ដើម្បីធានាដល់ការដាក់បញ្ចូលបញ្ហា យេនឌ័រទៅក្នុងសេចក្តីព្រាងដំបូងយុទ្ធសាស្ត្ររដ្ឋបាល ជាតិ ដែលជាលទ្ធផលមានការរកឃើញថាការ បញ្ជាបបញ្ហាយេនឌ័រទៅក្នុងសេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រ រដ្ឋបាលជាតិនៅមានកម្រិតនៅឡើយ។

ការពិភាក្សា៖

សិក្ខាកាម បានផ្តល់ជាអនុសាសន៍ស្នើសុំឲ្យមាន ការសម្រួលបញ្ជីផ្ទៀងផ្ទាត់យេនឌ័រឲ្យស្របទៅតាម បច្ចុប្បន្នភាពនៃសេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្ររដ្ឋបាលជាតិ។ សិក្ខាកាមក៏បានកត់សំគាល់ផងដែរថា បញ្ជីផ្ទៀងផ្ទាត់ យេនឌ័រ គឺជាឧបករណ៍ដ៏សំខាន់ ដែលជួយសម្រួល ឲ្យពួកគាត់ងាយស្រួលយល់ពីចំណុចខ្វះខាតនានា នៅក្នុងការដាក់បញ្ចូលបញ្ហាយេនឌ័រ នៅក្នុងសេចក្តី ព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។

សិក្ខាកាម ក៏បានផ្តល់អនុសាសន៍ សម្រាប់កែលំអរ លើសេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្ររដ្ឋបាលជាតិផងដែរ ដោយ បានស្នើសុំអោយបន្ថែមចំណុចសំខាន់ៗ ដែលមាន ចែងពីការគិតគូរពីបញ្ហាយេនឌ័រស្របតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងអនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើស អើងប្រឆាំងស្ត្រី ការបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់លើការ បញ្ជាប និងការចូលរួមរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច

ទស្សនវិស័យរបស់ស្ត្រី និងការចូលរួមរបស់សហគមន៍ សេចក្តីណែនាំ និងយន្តការច្បាស់លាស់ទាក់ទងនឹង ការទទួលបានព័ត៌មានដោយសេរី ជាមុន និងដោយ មានការឯកភាពយល់ព្រម (FPIC) ការបែងចែកទិន្នន័យ និងសូចនាករ តាមភេទ ការបង្កើតយន្តការដោះស្រាយ បណ្តឹងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព យន្តការផ្តល់មូលនិធិ និងការបែងចែកផលប្រយោជន៍ ការបញ្ជាក់ឲ្យបាន ច្បាស់ពីតួនាទីយេនឌ័រនៅក្នុងសកម្មភាព វាស់វែង រាយការណ៍ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ (MRV) និងការតាមដាន កម្រិតបំភាយយោង (REL)។

មតិយោបល់មតិ និងអនុសាសន៍ ដែលបានមក ពីសិក្ខាសាលានេះ ត្រូវបានផ្តល់ជូនក្រុមការងាររៀបចំ យុទ្ធសាស្ត្រ ដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រ អដបូកជាតិជាបន្តបន្ទាប់។

បន្ថែមលើវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ នាថ្ងៃទី២២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៥ សមាជិកក្រុមការងារយេនឌ័រ អដបូក ក៏បានចូលរួមជាភ្នាក់ងារក្នុងកម្មវិធីកិច្ចពិភាក្សា ស្តីពីអដបូកនៅក្នុងកម្មវិធីវិទ្យុ និងទូរទស្សន៍ ដើម្បីបង្កើន ការផ្សព្វផ្សាយការយល់ដឹងអំពីទស្សនៈទានយេនឌ័រ និងអដបូកដល់និស្សិត និងសាធារណៈជនទូទៅ ផងដែរ។

ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយដើម្បីលើកកម្ពស់ការ យល់ដឹងអំពីអដបូក

កម្មវិធីអដបូកជាតិ កំពុងបន្តសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយ បង្កើនការយល់ដឹងអំពីអដបូក តាមរយៈការប្រើប្រាស់ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយតាមវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ ហ្វេសប៊ុក និងគេហទំព័រជាដើម។ នាឆ្នាំ២០១៤ លេខាធិការដ្ឋាន អដបូកកម្ពុជា បានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយទូរទស្សន៍ ជាតិកម្ពុជា និងមជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មានស្ត្រីកម្ពុជា (វិទ្យុ FM ១០២) ដើម្បីផលិតកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយពាក់ព័ន្ធ

សកម្មភាពអដបូកនៅកម្ពុជា។ កម្មវិធីទូរទស្សន៍ កិច្ចពិភាក្សាស្តីពីអដបូកចំនួន ៨ ក្នុងចំណោមកម្មវិធី សរុបចំនួន១០ត្រូវបានផលិត និងបានចាក់ផ្សាយ។ ជាមួយគ្នានេះដែល កម្មវិធីវិទ្យុកិច្ចពិភាក្សាអំពីអដបូក ចំនួន ៧ ក្នុងចំណោមកម្មវិធីសរុបចំនួន១៧ ក៏បាន ផលិត និងចាក់ផ្សព្វផ្សាយផងដែរ។ កម្មវិធីទូរទស្សន៍ មានការចូលរួមពីនិស្សិតសកលវិទ្យាល័យស្តាប់ការ បកស្រាយពន្យល់ពីវាគ្មិន និងបានសួរសំណួរដេញ ដោលនៅក្នុងកម្មវិធីផ្ទាល់ផងដែរ។ កម្មវិធីនីមួយៗ មានរយៈពេលពី ៣០ ទៅ ៤០ នាទី។ ដោយឡែក កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយតាមវិទ្យុ ជាកម្មវិធីផ្សាយបន្តផ្ទាល់ ដែលផ្តល់ឱកាសឲ្យប្រិយមិត្តអ្នកស្តាប់ទូរស័ព្ទចូល សួរសំណួរ នៅក្នុងកម្មវិធីបាន។ កម្មវិធីនេះមានរយៈ ពេល ៥០ នាទី។

ប្រធានបទសំខាន់ៗដែលបានផលិត និងផ្សព្វផ្សាយ ក្នុងកម្មវិធីទូរទស្សន៍ និងវិទ្យុរួមមាន អ្វីទៅជាអដបូក សកម្មភាពអដបូក កម្រិតបំភាយយោង លទ្ធផលនៃ ការអនុវត្តអដបូក ការចំណាយ និងផលប្រយោជន៍ អដបូក ប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាពអដបូក ព្រៃឈើនិងការ ប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ ពីអដបូក និងការចូលរួមរបស់សហគមន៍នៅក្នុងការ អនុវត្តអដបូក។ល។

វាក្នុងអញ្ជើញចូលរួមក្នុងកម្មវិធីនេះរួមមានមន្ត្រីជំនាញមកពីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ក្រសួងបរិស្ថាន និងអង្គការសង្គមស៊ីវិល។ ទូរទស្សន៍ជាតិកម្ពុជា ក៏បានបង្កើនកាលវិភាគផ្សព្វផ្សាយសម្រាប់កម្មវិធីនីមួយៗចំនួនពី ២-៣ ដងក្នុងមួយសប្តាហ៍ផងដែរ។

ការផ្តល់ព័ត៌មានត្រលប់ពីសាធារណៈជនបានបង្ហាញថា ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងអំពីវេដបូក គឺជាវិធីដ៏មានប្រសិទ្ធភាពមួយ ហើយលេខាធិការដ្ឋានវេដបូកកម្ពុជានឹងបន្តប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រនេះក្នុងឆ្នាំ ខាងមុខបន្តទៀត។ ការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រនេះ នឹងបន្តផ្សព្វផ្សាយបានទូលំទូលាយដល់សាធារណជនទូទៅ ដែលអាចប្រែក្លាយការយល់ដឹងពីវេដបូក ទៅជាសកម្មភាពអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅមូលដ្ឋាន ដើម្បីរួមចំណែកដល់ការកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នពីការបាត់បង់ និងការរេចរិលព្រៃឈើ។

ការផ្សព្វផ្សាយផែនការប្រចាំប្រទេសនៃកម្មវិធីវេដបូកនៅសហគមន៍

នាខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៥ កម្ពុជា ជាប្រទេសមួយក្នុងចំណោមប្រទេស ៦ ផ្សេងទៀតបានចូលរួមអនុវត្តនិងបានផ្សព្វផ្សាយការចាប់ផ្តើមអនុវត្តសកម្មភាពវេដបូកនៅសហគមន៍តាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយអញ្ជើញអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងសង្គមស៊ីវិលជាតិឲ្យដាក់សំណើ

គម្រោងសុំថវិកាគាំទ្រដល់ការអនុវត្តគម្រោងវេដបូកខ្នាតតូចនៅសហគមន៍នេះ។

ក្នុងដំណាក់កាលសាកល្បងបច្ចុប្បន្ន វេដបូកនៅសហគមន៍ គឺជាគម្រោងដូចផ្តើមជាដៃគូរវាងកម្មវិធី UN-REDD និងកម្មវិធីជំនួយខ្នាតតូចរបស់មូលនិធិបរិស្ថានពិភពលោក (GEF) ដែលផ្តល់ថវិកាគាំទ្រផ្ទាល់រហូតដល់ ៥០០០០ ដុល្លារអាមេរិកដល់ជនជាតិជនជាតិដើមភាគតិច និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន។ កម្មវិធីវេដបូកនៅសហគមន៍ មានគោលបំណងផ្តល់ភាពអង់អាចឲ្យអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅមូលដ្ឋាន ចូលរួមឲ្យបានពេញលេញ នៅក្នុងការរៀបចំ ការអនុវត្ត និងការពិនិត្យតាមដានសកម្មភាពត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តវេដបូក ព្រមទាំងរៀបចំចងក្រងបទពិសោធន៍ មេរៀនិងអនុសាសន៍នៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ដែលអាចផ្តល់ជាមតិយោបល់សម្រាប់ដំណើរការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រវេដបូកជាតិ។ វេដបូកនៅសហគមន៍ បាននឹងកំពុងអនុវត្តសាកល្បង នៅក្នុងប្រទេសចំនួន ៦ រួមមាន ប្រទេសកម្ពុជា ស្រីលង្កា ប៉ាណាម៉ា ប៉ារ៉ាហ្គាយ សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យកុងហ្គោ និងនីហ្សេរីយ៉ា។

តាមរយៈការផ្តល់ការគាំទ្រដល់ការការពារព្រៃឈើ និងការផ្តល់ភាពអង់អាចដល់សហគមន៍ព្រៃឈើ ដែលរស់នៅ និងពឹងអាស្រ័យលើផលព្រៃឈើ វេដបូក

នៅសហគមន៍ មានគោលបំណងរួមចំណែកសម្រេចនូវគោលដៅទូលំទូលាយខាងបរិស្ថាន និងសង្គម រួមនឹងការអភិរក្សជីវចម្រុះ ការលើកកម្ពស់សន្តិសុខស្បៀង ការលើកកម្ពស់សិទ្ធិនិងជីវភាពរស់នៅរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងការបន្ស៊ាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ការផ្សព្វផ្សាយដាក់ឱ្យអនុវត្តកម្មវិធីអនុវត្តនៅសហគមន៍នៅកម្ពុជាបានធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីប្រមូលព័ត៌មានសម្រាប់រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអនុវត្តនៅសហគមន៍។ ផែនការដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅតាមបណ្តាប្រទេសសាកល្បងនីមួយៗ គឺជាមគ្គុទ្ទេសក៍ណែនាំពីការជ្រើសរើសគម្រោងអនុវត្តសហគមន៍ និងធានាយ៉ាងណាឱ្យសកម្មភាពអនុវត្ត សហគមន៍ស្របទៅតាមដំណើរការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តអនុវត្តនៅកម្ពុជា។

កន្លងមកនៅកម្ពុជាមានកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់តំបន់ចំនួន ៣ លើកត្រូវបានរៀបចំឡើង នៅតំបន់វាលទំនាបភាគខាងជើងនិងតំបន់ជួរភ្នំដងរែក តំបន់ភាគឦសាន តំបន់ឆ្នេរ និងតំបន់ជួរភ្នំក្រវាញ ដោយមានអ្នកចូលរួមប្រមាណជា១៣៥នាក់ មកពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នសិក្សាស្រាវជ្រាវ។ ប្រធានបទពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់សហគមន៍ចំនួន៣ និងត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីកំណត់ពីតម្រូវការ និង បទពិសោធន៍ជាក់លាក់របស់សហគមន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងសហគមន៍ព្រៃឈើ សហគមន៍នេសាទ និងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ។ កិច្ចពិគ្រោះយោបល់នីមួយៗក្នុងចំណោមកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ទាំងនេះមានការចូលរួមពីសមាជិកសហគមន៍ប្រមាណជា២៥នាក់។ បន្ទាប់ពីដំណើរការពិគ្រោះយោបល់បានបញ្ចប់រួចរាល់សិក្ខាសាលាថ្នាក់ជាតិបានរៀបចំឡើងនៅរាជធានីភ្នំពេញកាលពីខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ ជាមួយតំណាងចំនួន ៥២នាក់ មកពីក្រុមអ្នកពាក់ព័ន្ធ ដែលធ្លាប់ត្រូវបានពិគ្រោះយោបល់កន្លងមកព្រមទាំងមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ជនជាតិដើមភាគតិច និងវិស័យឯកជន។

ការចែករំលែកមេរៀន និងបទពិសោធន៍ត្បូង-ត្បូង (South-South Sharing) ស្តីពីកម្រិតបំភាយយោងពីព្រៃឈើ

ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ដែលចូលរួមនៅក្នុងដំណាក់កាលត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តអនុវត្ត ចាំបាច់ត្រូវកសាងសមត្ថភាពជាតិដើម្បីធ្វើការកសាងកម្រិតបំភាយយោងពីព្រៃឈើ (ដែលហៅកាត់ថា FRELs)។ FRELs មានសារសំខាន់សម្រាប់ធ្វើការកំណត់ពីលទ្ធផលនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ប្រទេស ក្នុងការកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ និងបង្កើនការស្រូបយកឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់តាមរយៈកម្មវិធីអនុវត្តជាតិ។ នេះគឺជាទស្សនទានថ្មីមួយសម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ហេតុដូច្នេះនេះមានបញ្ហាប្រឈមផ្នែកសមត្ថភាពជាច្រើន សម្រាប់ប្រទេសដែលមានបំណងចូលរួមនៅក្នុងយន្តការអនុវត្ត។ ប្រទេសទាំងនេះនឹងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ច្រើនតាមរយៈការចែករំលែកបទពិសោធន៍របស់ពួកគេមុននឹងដាក់ FRELs ទៅកាន់ UNFCCC។

កម្មវិធី UN-REDD និងគម្រោងFCPF កំពុងព្យាយាមដោះស្រាយបញ្ហាឧបសគ្គ ផ្នែកសមត្ថភាព តាមរយៈការរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ស្តីពីការចែករំលែកមេរៀន និងបទពិសោធន៍ត្បូង-ត្បូង នៅថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់សកលអំពី FRELs និងការបង្កើនចំណេះដឹងដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធ។ ផ្នែកមួយនៃគំនិតផ្តួចផ្តើមក្នុងការដោះស្រាយឧបសគ្គផ្នែកសមត្ថភាពនេះ សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់តំបន់មួយ បានរៀបចំឡើងនៅ ថ្ងៃទី៤-៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ សម្រាប់អ្នកជំនាញបច្ចេកទេស និងមន្ត្រីមកពីប្រទេសកម្ពុជា ឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី ណេប៉ាល់ និងវៀតណាម។ បច្ចុប្បន្ន ប្រទេសទាំងនេះកំពុងស្ថិតនៅក្នុងដំណើរការរៀបចំ FRELs របស់ខ្លួនដែលបន្ទាប់មក ត្រូវឆ្លងកាត់ការវាយតម្លៃពីអ្នកជំនាញបច្ចេកទេសមួយក្រុម ដែលបង្កើតឡើងដោយ UNFCCC។

សិក្ខាសាលានេះ បានប្រព្រឹត្តិទៅនៅប្រទេសកម្ពុជា ក្រោមការសម្របសម្រួលរៀបចំដោយកម្មវិធី UN-REDD បានផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យអ្នកចូលរួមជាង ៣០នាក់ ទទួលបានព័ត៌មាន ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងបញ្ជាក់ឲ្យបានកាន់តែច្បាស់បន្ថែមទៀតអំពីដំណើរការរៀបចំ និងវាយតម្លៃ FRELs។

លោក Vu Tan Phuong ប្រធាននាយកដ្ឋានបណ្តុះបណ្តាល និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ មកពីបណ្ឌិតសភាវិទ្យាសាស្ត្រព្រៃឈើវៀតណាមបានលើកឡើងថា " ដំបូន្មានដ៏មានប្រយោជន៍ ដែលយើងបានទទួលពីអ្នកជំនាញបច្ចេកទេសមកពីអង្គការ FAO និងបទពិសោធន៍ ដែលបានចែករំលែករវាងប្រទេសនានានៅអាស៊ី មានសារសំខាន់យ៉ាងខ្លាំង ដើម្បីឲ្យប្រតិភូវៀតណាមអាចកែលំអ FRELs របស់ខ្លួនមុននឹងដាក់ជូន UNFCCC "។ អ្នកចូលរួមពីបណ្តាប្រទេសនានាបានគាំទ្រដល់ការលើកឡើងនេះផងដែរ។ បណ្ឌិត Mohan Poudel លេខាធិការស្តីទីនៃមជ្ឈមណ្ឌលអនុវត្តវេបូករបស់ប្រទេសណេប៉ាល់បានមានមតិថា " ផ្អែកទៅតាមដំបូន្មាន ដែលយើងបានទទួលពីសិក្ខាសាលានេះ យើងនឹងធ្វើការកែរសម្រួលសេចក្តីព្រាង FRELs របស់យើង មុននឹងដាក់ជូន UNFCCC "។ បណ្ឌិត María J. Sanz-Sanchez ប្រធានក្រុមការងារ UN-REDD របស់អង្គការ FAO និងជាអ្នកជំនាញបច្ចេកទេស FRELs បានលើកឡើងថា ប្រទេសជាច្រើនមានក្តីបារម្ភសំខាន់ៗចំនួន ២ដូចគ្នា៖ ទីមួយ តើត្រូវ

កំណត់ និងវាស់វែងការរេចរីលព្រៃឈើដោយរបៀបណា? និងទីពីរ ថាតើត្រូវដាក់បញ្ចូលការបង្កើនការស្តុកកាបូនព្រៃឈើទៅក្នុង FRELs របស់ខ្លួនដោយរបៀបណា?។

បទពិសោធន៍ប្រទេសម៉ាឡេស៊ីដែលជាប្រទេសតែមួយគត់នៅអាស៊ី ដែលបានដាក់ជូន FRELs របស់ខ្លួនទៅកាន់ UNFCCC រួចមកហើយនោះ ត្រូវបានអ្នកចូលរួមមកពីប្រទេសផ្សេងទៀតលើកឡើងថា ជាអត្ថប្រយោជន៍ដ៏ធំធេង សម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍នៅថ្នាក់តំបន់។ ប្រតិភូមកពីប្រទេសម៉ាឡេស៊ី បានផ្តល់នូវដំបូន្មាន និងព័ត៌មានត្រឡប់ផ្ទាល់លើដំណើរការវាយតម្លៃរបស់អ្នកជំនាញ UNFCCC និងមេរៀនដែលពួកគេបានទទួលពីបទពិសោធន៍នេះ។ ប្រទេសចំនួន ៤ ផ្សេងទៀតបានរៀបចំបទបង្ហាញសង្ខេបអំពីចក្ខុវិស័យបច្ចុប្បន្នសម្រាប់ FRELs នៅថ្នាក់ជាតិ ដែលបានឆ្លងកាត់ការវាយតម្លៃពីក្រុមអ្នកជំនាញបច្ចេកទេសដែលមានវត្តមានចូលរួមនៅក្នុងសិក្ខាសាលាផងដែរ។ ប្រតិភូពីប្រទេសឥណ្ឌូណេស៊ី បានលើកឡើងថា " សកម្មភាពដែលយើងបានធ្វើនៅក្នុងសិក្ខាសាលានេះ បានផ្តល់ការបញ្ជាក់សារជាថ្មីឲ្យយើងដឹងថា យើងនឹងមានលទ្ធភាពអាចធ្វើការឆ្លើយតបយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពចំពោះដំណើរការវាយតម្លៃរបស់ UNFCCC "។ ក្នុងនាមជាម្ចាស់ផ្ទះ ប្រទេសកម្ពុជាបានបញ្ជូនប្រតិភូមួយក្រុម ដែលមានមន្ត្រីចំនួន ១២នាក់ទៅចូលរួមនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ដ៏មានសារសំខាន់នេះ។ ពួកគេបានទទួល

ការប្រឹក្សាយោបល់ជាពិសេស ជាមួយអ្នកជំនាញបច្ចេកទេសអំពីសមាសភាគជាក់លាក់ដែលត្រូវពិចារណា នៅពេលដែលប្រទេសកម្ពុជារៀបចំបញ្ចប់ឯកសារ FRELs របស់ខ្លួន។

ប្រទេសកម្ពុជា ឥណ្ឌូនេស៊ី ណេប៉ាល់ និង វៀតណាម គ្រោងនឹងបន្តបំពេញការងារនេះបន្ថែមទៀត ដើម្បីដាក់ជូន FRELs របស់ខ្លួនទៅកាន់ UNFCCC។ ដើម្បីមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ឈានចូលទៅដល់ដំណើរការវាយតម្លៃបច្ចេកទេសពី UNFCCC សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៦ ប្រទេសនានា រួមទាំងប្រទេសកម្ពុជាត្រូវដាក់ជូនឯកសារ FRELs ឲ្យបានមុនចុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥។

យុទ្ធសាស្ត្រ ស្តីពីតំបន់ការពារ

ក្រសួងបរិស្ថាន ជាក្រសួងដែលទទួលខុសត្រូវលើប្រព័ន្ធតំបន់ការពារ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដែលមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់លើតំបន់ចំនួន ២៣កន្លែងដែលមានទំហំស្មើនឹង ៣,៣ លានហិកតា (១៨,៣ភាគរយនៃផ្ទៃដីសរុប)។ ប្រព័ន្ធតំបន់ការពារនេះមានឧទ្យានជាតិចំនួន ៧ តំបន់អភិរក្សសត្វព្រៃចំនួន ១០ តំបន់ការពារទេសភាពចំនួន ៣ និងតំបន់ប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាងចំនួន៣។ តំបន់ការពារទាំងនេះ គ្រប់គ្រងដោយក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយសំខាន់ៗរួមមាន រដ្ឋធម្មនុញ្ញ (១៩៩៣) ច្បាប់ស្តីពីតំបន់ការពារ (២០០៨) និងច្បាប់ស្តីពីការការពារបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍធនធានធម្មជាតិ (១៩៩៦)។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០១៤មក ក្រសួងបរិស្ថានបាននឹងកំពុងរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារ (NPASMP) សម្រាប់រយៈពេល ១០ ឆ្នាំ ដើម្បីពង្រឹងដល់ការអនុវត្តបទបញ្ញត្តិនានាដែលមានស្រាប់ ឲ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ នឹងត្រួសត្រាយផ្លូវសម្រាប់ការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិស្តីពីតំបន់ការពារឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពតាមរយៈការចាត់ជា

អាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រ និងអភិក្រមពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ការអភិរក្ស និងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារប្រកបដោយនិរន្តរភាព ការពង្រីកឱកាសប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិតរស់នៅរបស់សហគមន៍ និងការពង្រឹងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិងសមត្ថភាពស្ថាប័នរបស់ក្រសួង។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះក៏នឹងបំពេញតួនាទីជាគោលនយោបាយដ៏សំខាន់សម្រាប់ភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងដេបូកជាមួយនឹងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារនៅថ្នាក់ជាតិ។

កន្លងមក ជាមួយនឹងការគាំទ្រពីកម្មវិធី UN-REDD និងគម្រោង FCPF ក្រសួងបរិស្ថានបានរៀបចំសេចក្តីព្រាងបឋមនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារសម្រាប់ដាក់ឲ្យពិភាក្សា ។ សេចក្តីព្រាងផែនការនេះបានរៀបចំផ្អែកទៅតាមលទ្ធផលនៃការ វាយតម្លៃលើស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន និងអភិក្រមគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារព្រមទាំងផ្អែកលើលទ្ធផលនៃកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាច្រើននៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

ការវិភាគលើការចំណាយ និងផលប្រយោជន៍នៃការអនុវត្តដេបូក

នៅក្នុងសិក្ខាសាលាស្តីពីការវិភាគលើការចំណាយ និងផលប្រយោជន៍ នៃការអនុវត្តដេបូក ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ជា សំអាង ប្រធានកម្មវិធីដេបូកជាតិ បានមានប្រសាសន៍ថា សិក្ខាសាលានេះគឺជាព្រឹត្តិការណ៍ដ៏ពិសេសមួយ ដែលជួយឲ្យអ្នកចូលរួមបានយល់ដឹងពីសក្តានុពលនៃផលប្រយោជន៍ ដែលទទួលបានពីសកម្មភាពដេបូក និងពីបញ្ហានានាពាក់ព័ន្ធនឹងការវិភាគលើការចំណាយ និងផលប្រយោជន៍នៃការអនុវត្តដេបូកនៅកម្ពុជា។ ផលប្រយោជន៍ដេបូករួមមានផលប្រយោជន៍ ពាក់ព័ន្ធនឹងការទូទាត់ សម្រាប់ការកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័ន ក៏ដូចជាសក្តានុពលផលប្រយោជន៍ដទៃទៀតដូចជាការលើកកម្ពស់ការអភិរក្សជីវចម្រុះ និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិជាដើម។

សិក្ខាសាលាដ៏មានសារសំខាន់នេះមានសិក្ខាកាមចូលរួមជាង ៣០នាក់ មកពីក្រុមការងារអង្គការ រដ្ឋបាល ព្រៃឈើ រដ្ឋបាលជលផល អគ្គនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលអភិរក្ស និងការពារធម្មជាតិ លេខាធិការដ្ឋានអង្គការអន្តរក្រុមប្រឹក្សាយោបល់អង្គការ។ នេះសបញ្ជាក់ថាគឺជាផ្នែកមួយនៃគម្រោង ដែលផ្តល់ការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តកម្មវិធីអង្គការ នៅកម្ពុជាតាមរយៈការជួយរៀបចំ និងសាកល្បង វិភាគលើការចំណាយ ផលប្រយោជន៍ និងការវិភាគ spatial ដែលនឹងត្រូវអនុវត្តសកម្មភាពអង្គការ។ ជាទូទៅ ការចំណាយអង្គការ រួមមានការចំណាយឱកាស ការចំណាយសម្រាប់ការអនុវត្ត ការងារប្រតិបត្តិការងាររដ្ឋបាល និងការចំណាយធ្វើឲ្យមានស្ថិរភាពនិងការចំណាយសង្គម។ ការចំណាយឱកាស សំដៅលើការបាត់បង់ប្រយោជន៍មួយចំនួន ដូចជាការអភិរក្សព្រៃឈើ ក្រោមយន្តការអង្គការជំនួសឲ្យដោយផលប្រយោជន៍ផ្សេងដែលអាចទទួលបាន ប្រសិនបើគេយកដីនេះទៅប្រើប្រាស់សម្រាប់សកម្មភាពផ្សេង ជំនួសឲ្យការរក្សាទុកជាដីព្រៃឈើ។ ភាពខុសប្លែកគ្នារវាងផលប្រយោជន៍ដែលព្រៃឈើផ្តល់ឲ្យ និងផលប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីជម្រើសផ្សេងទៀតគឺជាចំណាយឱកាសសម្រាប់ធ្វើការពិចារណាបញ្ចៀសមិនឲ្យមាន ការបាត់បង់

ព្រៃឈើ។ តាមរយៈការធ្វើការងារជាក្រុម និងការពិភាក្សា អ្នកចូលរួមបានលើកឡើងនូវអនុសាសន៍ដើម្បីកែសម្រួលតារាងវិភាគ និងបានលើកឡើងពីបញ្ហាប្រឈមជាច្រើនដូចជាការគណនាបម្លែងការចំណាយ និងផលប្រយោជន៍ដែលទទួលបានទៅជាគុណតម្លៃក្នុងមួយហិកតាជាដើម។

ជាងនេះទៅទៀត អនុសាសន៍សំខាន់ៗ សម្រាប់តម្រង់ទិសដល់ការកែសម្រួលតារាងបន្តរួមមានទិន្នន័យបន្ថែមពីកិច្ចការជាក់លាក់ និងការចំណាយនានា គួរប្រមូលពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធឲ្យបានច្រើនតាមដែលអាចធ្វើបាន ជាពិសេសការចំណាយដែលពាក់ព័ន្ធកិច្ចការជាក់លាក់ គួររៀបរាប់ឲ្យបានលម្អិតជាងនេះ ដូចជាព័ត៌មានយោង និងទិន្នន័យនៅក្នុងតារាង ដែលត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពបន្ថែមទៀតដើម្បីឲ្យមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់អាចគណនាចំណាយសម្រាប់កិច្ចការជាក់លាក់មួយចំនួនទៀតបានក្នុងមួយហិកតា។ ប៉ុន្តែការចំណាយផ្សេងទៀតមិនអាចគណនាបែបនេះបានឡើយ ការគណនាលើការចំណាយនានាគួរពិចារណាលើតម្រូវការរចនាសម្ព័ន្ធសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរមានការបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់បន្ថែមទៀតពីវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ធ្វើការគណនា។

ការរៀបចំប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាពសម្រាប់កម្មវិធីដេបូកនៅកម្ពុជា

កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ស្តីពីការរៀបចំប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាពសម្រាប់កម្មវិធី ដេបូកជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីរៀបចំអភិក្រមជាតិសម្រាប់ប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាពសង្គម និងបរិស្ថានសម្រាប់ដេបូកនៅកម្ពុជា។ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាពដេបូក បានរៀបចំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ចំនួន ៤ លើក នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ចាប់តាំងពីថ្ងៃទី១៤ ខែកក្កដា ដល់ថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤។ កិច្ចប្រជុំទាំងនេះ ត្រូវបានប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយជោគជ័យ នៅស្នាក់ការអធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលព្រៃឈើទូទាំងប្រទេស។ កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់នេះ ត្រូវបានធ្វើឡើង នៅខេត្តក្រចេះ សម្រាប់អធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលព្រៃឈើមេគង្គ ខេត្តសៀមរាបសម្រាប់អធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលព្រៃឈើខាងជើងបឹងទន្លេសាប ខេត្តពោធិ៍សាត់សម្រាប់អធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ខាងត្បូងបឹងទន្លេសាប និងខេត្តព្រះសីហនុសម្រាប់អធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលព្រៃឈើឈូងសមុទ្រ។

កិច្ចប្រជុំថ្នាក់ក្រោមជាតិទាំង ៤ លើកនេះ មានអ្នកចូលរួមមកពី ២២ ខេត្ត ក្រុង និងរាជធានី។ សិក្ខាកាម

ដែលបានអញ្ជើញចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ពីតាមបណ្តាខេត្តនីមួយៗ រួមមាន តំណាងមកពីស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (រដ្ឋបាលព្រៃឈើ ក្រសួងបរិស្ថាន រដ្ឋបាលជលផល ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងគ្រប់គ្រងដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ និងក្រសួងរ៉ែ និងថាមពល) អង្គការសង្គមស៊ីវិល សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងជនជាតិដើមភាគតិច។ ក្នុងករណីនេះកិច្ចប្រជុំនៅខេត្តក្រចេះមានសិក្ខាកាមចូលរួម ៥៥នាក់ ខេត្តសៀមរាប ៦៩នាក់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ៦១នាក់ និងខេត្តព្រះសីហនុ ៦៤នាក់។

កិច្ចប្រជុំទាំង ៤ មានសិក្ខាកាមសរុបចូលរួម ២៤៩នាក់។ លទ្ធផលគួរឲ្យកត់សំគាល់ដែលទទួលបានពីកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់នេះរួមមាន (១) ការបង្កើនការយល់ដឹងរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធនៅមូលដ្ឋានស្តីពីដេបូក និងវឌ្ឍនភាពដេបូកនៅកម្ពុជា និងអន្តរជាតិ ព្រមទាំងហានិភ័យខាងសង្គម និងបរិស្ថាន ដែលអាចកើតមានឡើងពីការអនុវត្តដេបូក និងសេចក្តីសម្រេចរបស់ UNFCCC ស្តីពីការធានាសុវត្ថិភាពដេបូក និងហានិភ័យដែលកើតចេញពីកម្មវិធី UN-REDD និងគម្រោង FCPF របស់ធនាគារពិភពលោក (២) មិតយោបល់របស់អ្នក

ពាក់ព័ន្ធនៅមូលដ្ឋានលើហានិភ័យផ្នែកសង្គម និង បរិស្ថាន ដែលអាចកើតមានឡើងនៅក្នុងតំបន់របស់ ពួកគាត់ ប្រសិនបើមានការអនុវត្តសកម្មភាពដេបូក និង (៣) មិតយោបល់របស់អ្នកពាក់ព័ន្ធនៅមូលដ្ឋានអំពី ជម្រើសនានា ដែលអាចមាន ដើម្បីឆ្លើយតប ចំពោះ ហានិភ័យដែលបានរកឃើញ។ លទ្ធផលដែលទទួល បានពីកិច្ចប្រជុំទាំងនេះ នឹងប្រើប្រាស់ជាមតិយោបល់ និងអនុសាសន៍ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់នៅ ថ្នាក់ជាតិ ដែលនឹងមានការលើកស្ទើឡើង នូវសេចក្តី ព្រាងអភិក្រមជាតិសម្រាប់ប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាពសង្គម និងបរិស្ថាន សម្រាប់ដេបូកនៅកម្ពុជា។

កិច្ចប្រជុំលើកទី ៦ របស់ក្រុមការងារដេបូកកម្ពុជា

កិច្ចប្រជុំលើកទី៦ ក្រុមការងារដេបូកកម្ពុជាបាន ប្រព្រឹត្តិទៅនៅថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ នៅខេត្តកែប ដែលមានសមាជិកចូលរួមចំនួន៣៥នាក់មកពីក្រុម ការងារដេបូក ក្រុមបច្ចេកទេសដេបូកមន្ត្រីលេខាធិការ ដ្ឋានដេបូក និងទីប្រឹក្សាគម្រោងបានចូលរួមនៅក្នុង កិច្ចប្រជុំនេះ ។

សមាជិកក្រុមការងារដេបូកកម្ពុជាមានតំណាង មកពីក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងរ៉ែ និងថាមពល ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួងគ្រប់គ្រងដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ និងអង្គការសង្គមស៊ីវិល ។ ការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័ន នេះមានសារសំខាន់ណាស់ ដើម្បីធានាឲ្យមានការ ចូលរួមពេញលេញ ពីក្រសួងពាក់ព័ន្ធ ដែលកំពុង ចូលរួមក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពដេបូក ។

ឯកឧត្តម ជា សំអាង ប្រធានក្រុមការងារដេបូក កម្ពុជាបានមានប្រសាសន៍ក្នុងពិធីបើកអង្គប្រជុំដោយ បានគូសបញ្ជាក់ថា " កិច្ចប្រជុំលើកទី ៦នេះ មានសារ សំខាន់យ៉ាងខ្លាំង ចំពោះការអនុវត្តសកម្មភាពដេបូក ដោយសារកិច្ចប្រជុំលើកនេះ គឺជាវេទិកាមួយដើម្បីឆ្លុះ

បញ្ចាំងពីសមិទ្ធផលដែលសម្រេចបាននៅក្នុងឆ្នាំ២០១៤ ព្រមទាំងការពិភាក្សា និងការពិគ្រោះយោបល់លើផែន ការសកម្មជាក់លាក់សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៥ សំដៅអនុវត្ត សកម្មភាពដេបូកឲ្យស្របទៅតាមកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ" ។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០១៣ ក្រុមការងារដេបូកកម្ពុជា បានបំពេញតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ នៅក្នុងការគ្រប់គ្រង និងការសម្របសម្រួលដំណើរការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងគម្រោងនានា។ ក្រុមការងារដេបូកបានធ្វើសេចក្តី សម្រេចអំពីការអនុវត្តគម្រោងសាកល្បង ពិនិត្យតាម ដានលើលទ្ធផលគម្រោង ដើម្បីធានាយ៉ាងណាឲ្យ លទ្ធផលទាំងនេះស្របទៅតាមបរិបទបច្ចុប្បន្នរបស់ ប្រទេសកម្ពុជា និងរាយការណ៍បច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មាន ចុងក្រោយជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន ។

កិច្ចប្រជុំបានសម្រេចលទ្ធផលត្រូវឲ្យកត់សម្គាល់រួមមាន៖

- ចាត់តាំងលេខាធិការដ្ឋានដេបូកកម្ពុជាសម្រប សម្រួលជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធរៀបចំឯកសារ សំណើគម្រោងដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពដេបូក សាកល្បងថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- បង្ហាញ និងអនុម័តលើការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ ដេបូកជាតិ។ ក្រុមការងារដេបូក បានរៀបចំ នូវ ក្របខ័ណ្ឌពេលវេលាច្បាស់លាស់ ដើម្បីរៀបចំ កសាងបញ្ចប់យុទ្ធសាស្ត្រដេបូកជាតិ នៅមុន សន្និសីទនៃបណ្តាវេជ្ជភាគីលើកទី២១ (COP21) នៅទីក្រុងប៉ារីស
- ក្រុមការងារយេនឌ័រដេបូកនឹងត្រូវអញ្ជើញចូលរួម និងចែករំលែកព័ត៌មានអំពីវឌ្ឍនភាពនៃការបញ្ជ្រាប យេនឌ័រ ទៅក្នុងសកម្មភាពដេបូក ជាពិសេស នៅក្នុងការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រ ដេបូកជាតិនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារដេបូក លើកក្រោយ

- អនុញ្ញាតសម្រេចឲ្យដំណើរការសិក្សាលើការបែងចែកផលប្រយោជន៍ពីដេបូក និងដាក់បញ្ចូលលទ្ធផលនៃការសិក្សាទៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រដេបូកជាតិ
- ក្រុមការងារបច្ចេកទេស វាស់វែង រាយការណ៍ និងផ្ទៀងផ្ទាត់(MRV) រៀបចំកសាងប្រព័ន្ធព័ត៌មានធានាសុវត្ថិភាពដេបូក (SIS) ឲ្យស្របទៅតាមផែនការការងារប្រចាំឆ្នាំ ២០១៥។

ការកសាងសមត្ថភាពក្រុមការងារបច្ចេកទេសដេបូក និងមន្ត្រីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្ទាក់ក្រោមជាតិ

ការកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ អគ្គនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលអភិរក្ស និងការពារធម្មជាតិ និងរដ្ឋបាលជលផលត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយមានការឧបត្ថម្ភថវិកាពីគម្រោង FCPF។ ទោះបីយ៉ាងនេះក្តី វិសាលភាព និងប្រពលភាពនៃការកសាងសមត្ថភាពចាំបាច់ត្រូវពង្រីកបន្ថែមទៀត ទាំងការកសាងសមត្ថភាពនៅកម្រិតបុគ្គល និងកម្រិតស្ថាប័ន។

នាចុងឆ្នាំ ២០១៤ សិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលផ្ទាក់ជាតិ ត្រូវបានរៀបចំធ្វើឡើងនៅរាជធានីភ្នំពេញ ក្នុងគោលបំណងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីចំនួន ៤១នាក់មកពីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ អគ្គនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលអភិរក្ស

និងការពារធម្មជាតិ និងរដ្ឋបាលជលផល អំពីការអនុវត្តកម្មវិធីដេបូកជាតិ។ សិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលនេះ បានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើក្របខ័ណ្ឌ Warsaw និងការពាក់ព័ន្ធចំពោះការអនុវត្តដេបូកនៅកម្ពុជា ការពិនិត្យតាមដានព្រៃឈើ និងប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាពដេបូក។

វគ្គបណ្តុះបណ្តាលចំនួន ៤ វគ្គបានរៀបចំឡើងបានទទួលជោគជ័យ ជាអាទិ៍ នៅខេត្តបាត់ដំបង សៀមរាប ក្រចេះ និងព្រះសីហនុ ដែលមានអ្នកចូលរួមចំនួន ២១៧នាក់ មកពីអធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ខណ្ឌ និងសង្កាត់រដ្ឋបាលព្រៃឈើ មន្ត្រីឧទ្យានជាតិ ដែនជម្រកសត្វព្រៃ និងខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផល។ សិក្ខាកាមទាំងអស់ បានទទួលចំណេះដឹងជាច្រើនស្តីពីដេបូក ពិសេសលើចលករដែលនាំឲ្យមានការបាត់បង់ និងការរេចរិលព្រៃឈើ គោលនយោបាយ និងវិធានការដើម្បីកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័ន តាមរយៈការតាមដាន ការរាយការណ៍ និងការផ្ទៀងផ្ទាត់ ការពិនិត្យតាមដាន ការបែងចែកផលប្រយោជន៍ ការធានាសុវត្ថិភាព ក៏ដូចជា ការព្រមព្រៀងដោយសេរីជាមុន និងព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ (FPIC) និងវឌ្ឍនភាពនៃការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តដេបូកនៅកម្ពុជា រួមទាំងការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រដេបូកជាតិផងដែរ។

សិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលនេះ ក៏បានផ្តល់ ឱកាសឲ្យអ្នកចូលរួមធ្វើការពិភាក្សា លើប្រធានបទ ចំនួន ២ ដូចខាងក្រោម ៖

ប្រធានបទទី១៖ ផ្ដោតលើរបៀបដែលកម្មវិធី វេជ្ជបូកកម្ពុជាអាចផ្តល់ការកសាងសមត្ថភាពក្រុមការ ងារបច្ចេកទេស និងមន្ត្រីតាមស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និង របៀបពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាព វេជ្ជបូកប្រកបដោយជោគជ័យនៅកម្ពុជា។

- ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោល (ToT) ដល់ មន្ត្រីតាមស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ អំពីយន្តការអនុវត្តវេជ្ជបូក ជំនាញសម្របសម្រួល បញ្ហាបច្ចេកទេសពាក់ ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍវេជ្ជបូក ដូចជាវិធីសាស្ត្រ សម្រាប់ គណនាការស្រូប និងការបំភាយកាបូន
- ដំណើរទស្សនៈកិច្ចសិក្សាក្នុងប្រទេស និងតំបន់ ទៅតាមបណ្តាប្រទេសនានា ដែលមានគំរូ និង បទពិសោធន៍ល្អៗ ពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តវេជ្ជបូក
- ផ្តល់ការគាំទ្រដល់ក្រុមផ្សព្វផ្សាយនូវឧបករណ៍ និងបរិក្ខារផ្សេងៗសម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយបង្កើនការ យល់ដឹងស្តីពីវេជ្ជបូក
- ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាល តាមរយៈការអនុវត្ត ការងារជាក់ស្តែង ជាមួយនឹងអ្នកជំនាញបច្ចេក ទេសជាតិ និងអន្តរជាតិ និងបង្កើនការយល់ដឹង អំពីសារសំខាន់របស់វេជ្ជបូក។

ប្រធានបទពិភាក្សាទី ២៖ ផ្ដោតលើតម្រូវការ សម្រាប់ ការបណ្តុះបណ្តាលពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍវេជ្ជបូកនៅ កម្ពុជាសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាល ដល់មន្ត្រីនៅថ្នាក់ ក្រោមជាតិ។

ព័ត៌មានត្រឡប់ ដែលទទួលបានពីការពិភាក្សា និងសំណូមពរនានា លើលើកឡើងដោយសិក្ខាកាម រួមមាន ៖

- ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលដល់មន្ត្រី នៅ តាមខណ្ឌរដ្ឋបាលនីមួយៗ និងមន្ត្រីនៅថ្នាក់ នាយកដ្ឋាន នៃអគ្គនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលអភិរក្ស

និងការពារធម្មជាតិ។ មន្ត្រីដែលបាននឹងកំពុង បំពេញការងារនៅឧទ្យានជាតិ និងដែនជម្រក សត្វព្រៃ គួរទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលលើ ប្រធានបទជាក់លាក់មួយចំនួន ដើម្បីបង្កើន ការយល់ដឹងពីយន្តការវេជ្ជបូក វិធីសាស្ត្រសម្រាប់ ពិនិត្យតាមដាន និងផ្ទៀងផ្ទាត់ និងជំនាញ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង។

- បង្កើនការយល់ដឹងអំពីវេជ្ជបូក និងគោលនយោ បាយរបស់រដ្ឋាភិបាល ដែលគាំទ្រដល់ការអនុវត្ត វេជ្ជបូកនៅតាមស្ថាប័ន ជាពិសេស នៅតាម សហគមន៍ព្រៃឈើ សហគមន៍នេសាទ និង សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិនៅតាមទីតាំង ពាក់ព័ន្ធ។

បង្កើនការយល់ដឹងអំពីសកម្មភាពវេជ្ជបូកតាមសាលារៀន

ផ្នែកមួយនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបន្តការផ្សព្វផ្សាយ បង្កើនការយល់ដឹង អំពីវេជ្ជបូកដល់គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ កម្មវិធីវេជ្ជបូកកម្ពុជា វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និង អភិវឌ្ឍន៍ព្រៃឈើ និងសត្វព្រៃដោយមានការគាំទ្រថវិកា ពីកម្មវិធី UN-REDD និងគម្រោង FCPF បានអនុវត្ត សកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយបង្កើនការយល់ដឹងដល់សិស្ស នៃសាលាបឋមសិក្សា និងសាលាមធ្យមសិក្សា នៅជុំវិញ សហគមន៍ព្រៃឈើ នៅខេត្តសៀមរាប។

ក្រុមការងារផ្សព្វផ្សាយ បានចុះជួបជាមួយនឹង លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ នៅក្នុងភូមិចំនួន ៥ភូមិ ដើម្បីផ្តល់ និងពន្យល់ពីឯកសារដែលត្រូវយកមកប្រើប្រាស់ និង រៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ផ្សព្វផ្សាយបង្កើនការយល់ដឹង។ សកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយនេះ បានរៀបចំឡើងនៅតាម សាលារៀននីមួយៗ។

ឯកសារ និងសម្ភារៈប្រើប្រាស់ក្នុងសកម្មភាព ផ្សព្វផ្សាយ រួមមានខិតប័ណ្ណផ្សព្វផ្សាយស្តីពីការប្រែ ប្រួលអាកាសធាតុ ខ្មៅដៃចំរុះពណ៌ ជ័រលុប សៀវភៅ កត់ត្រា និងក្រដាសសម្រាប់គូររូបទំហំ A3 ត្រូវបាន ផ្តល់ឲ្យសិស្សានុសិស្ស។

មាតាបិតា និងសមាជិកសហគមន៍ព្រៃឈើជុំវិញសាលារៀន ក៏មានវត្តមាននៅក្នុងពិធីផ្សព្វផ្សាយនោះផងដែរ ។

លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ បានពន្យល់ពីឯកសារអំណានទៅកាន់សិស្សានុសិស្ស ហើយបន្ទាប់មកពួកគេទស្សនាវីដេអូ ដែលផ្តល់ដោយលេខាធិការដ្ឋានក្រុមការងារអេដបូកអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងអេដបូក។ សកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយនេះ បានប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនចាក់ស៊ីឌី និងអគ្គិសនី ដើម្បីបង្ហាញវីដេអូ។ ក្រោយពីទស្សនាវីដេអូ ក៏មានវគ្គសំណួរ និងចម្លើយផងដែរ។ ដើម្បីលើកទឹកចិត្ត ឲ្យសិស្សានុសិស្សកម្រិតបឋមចូលរួមបានផុសផុល ក្រុមការងារ បានរៀបចំរង្វាន់ទឹកដោះគោកញាប់ ចែកទៅឲ្យសិស្សានុសិស្ស ដែលលើកដៃឆ្លើយសំណួរបានត្រឹមត្រូវ។

បន្ទាប់មក សិស្សានុសិស្សចូលរួម ត្រូវបានបែងចែកជាក្រុមៗ ដើម្បីពិភាក្សា និងគូរគំនូរ ឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរខាងក្រោម៖

- តើកត្តាអ្វីខ្លះ ដែលនាំឲ្យ ឬរួមចំណែកនាំឲ្យមានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ?
- តើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុមានផលប៉ះពាល់អ្វីខ្លះ?
- តើគេអាចធ្វើអ្វីខ្លះ ដើម្បីកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ?

អ្នកភូមិម្នាក់មកពីភូមិអូរ ដែលមកជាមួយកូនរបស់គាត់ បានលើកឡើងពីការព្រួយបារម្ភថា បើទោះបីជាអ្នកភូមិរបស់គាត់ បានការពារតំបន់ព្រៃនៅក្នុងភូមិរបស់គាត់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក៏ដោយ ការបំផ្លាញនិងការកាប់ឈើខុសច្បាប់ អាចចូរទៅកាន់តំបន់ផ្សេងទៀត ដែលជាកត្តានៅតែបន្តនាំឲ្យមានការបាត់បង់ព្រៃឈើ។ ជាការឆ្លើយតប ក្រុមការងារបានគូសបញ្ជាក់ពីភាពចាំបាច់នៃការសហការប្រឹងប្រែងរួមគ្នាដើម្បីការពារព្រៃឈើ។

នៅតាមសាលារៀនមួយចំនួន កុមារមានការខ្មាសអៀនខ្លាំង ដោយសារតែនេះជាព្រឹត្តិការណ៍លើកទី ១ ដែលពួកគេចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាព ដែលមានសួរដាស់ន្ទូល និងចម្លើយ។ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងមាតាបិតាមួយចំនួនបានស្នើឲ្យមានការរៀបចំសកម្មភាពស្រដៀងគ្នានាពេលអនាគត ដោយសារតែសកម្មភាពនេះបានផ្តល់នូវចំណេះដឹងនិងភាពរីករាយដល់សិស្សានុសិស្ស។ មាតាបិតាខ្លះបានលើកឡើងថា ពួកគេនឹងយកអ្វីដែល បានរៀនសូត្រ ទៅចែករំលែកជាមួយអ្នកភូមិ និងមិត្តភក្តិបន្ត។

លោកគ្រូ អ្នកគ្រូនៃសាលារៀនទាំងនោះ មានមោទនភាពចំពោះគំនូរ ដែលគូរដោយសិស្សានុសិស្សរបស់គាត់ ហើយមានផែនការចងក្រងគំនូរទាំងនេះទៅជាសៀវភៅ ដែលនឹងចែកទៅឲ្យសាលារៀនវិញ។

ជ្រុងមួយនៃមតិអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលលើដំណើរការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តអេដបូកនៅកម្ពុជា

តាមរយៈបទសម្ភាសន៍ជាមួយ លោក តឹក វណ្ណារ៉ា នាយកប្រតិបត្តិ វេទិកាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា ដែលមានខ្លឹមសារដូចខាងក្រោម៖

សំណួរទី ១

តើលោកគិតថា អ្វីខ្លះដែលជាចំណុចខ្លាំងជាងគេនៃដំណើរការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តអេដបូក នៅកម្ពុជាកន្លងមក? តើលោកគិតថា កម្ពុជាអាចចែករំលែកបទពិសោធន៍អ្វីខ្លះទៅឲ្យប្រទេសផ្សេងទៀតបាន អំពីការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តអេដបូក?

ប្រទេសកម្ពុជា បានទទួលថវិកាពីកម្មវិធី UN-REDD និង គម្រោង FCPF ដើម្បីរៀបចំឯកសារគោលនយោបាយសម្រាប់អនុវត្តអេដបូកនៅកម្ពុជា។ កម្មវិធីអេដបូកកម្ពុជាមានរចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័ន ដោយមានការចូលរួមច្រើនស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល។

រចនាសម្ព័ន្ធនេះមានក្រុមប្រឹក្សាយោបល់អង្គការសង្គមស៊ីវិល រួមផ្តល់យោបល់ដល់ក្រុមការងារអង្គការ អំពីដំណើរការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តអង្គការ និងជាវេទិកា សម្រាប់ផ្តល់មតិគំណាងឲ្យអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅតាមមូលដ្ឋានជាពិសេសសង្គមស៊ីវិល និង អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាយោបល់រួមមានតំណាង អង្គការសង្គមស៊ីវិល អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ជនជាតិដើមភាគតិច គ្រឹះស្ថានសិក្សាស្រាវជ្រាវ សហគមន៍ និងវិស័យឯកជន។ អង្គការសង្គមស៊ីវិល ចូលរួមនៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធរបស់រដ្ឋាភិបាល ដើម្បីពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងការពិនិត្យតាមដាន និងការអនុវត្តការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ និងកម្មវិធីអង្គការសង្គមស៊ីវិលបានចូលរួមនៅក្នុងអង្គការ ចាប់តាំងពីចាប់ផ្តើមដំណើរការរៀបចំផែនទីបង្ហាញផ្លូវអង្គការ ដែលជាមគ្គុទ្ទេសក៍សម្រាប់អនុវត្តសកម្មភាពអង្គការនៅកម្ពុជា។

សំណួរទី ២

តើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមដែលនៅសេសសល់? តើយើងចាំបាច់ត្រូវធ្វើអ្វីបន្ថែមទៀត ដើម្បីកែលំអដំណើរការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្តអង្គការនៅកម្ពុជា?

យុទ្ធសាស្ត្រអង្គការជាតិ និងក្របខ័ណ្ឌអនុវត្តនៅមិនទាន់ត្រូវបានរៀបចំបញ្ចប់នៅឡើយ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ គោលការណ៍ណែនាំជាតិស្តីពីប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាព និងការទទួលបានព័ត៌មានដោយសេរី ជាមុននិងដោយមានការយល់ព្រម ក៏នៅមិនទាន់បានរៀបចំរួចរាល់នៅឡើយ។ កន្លងមក មានសកម្មភាពបង្កើនការយល់ដឹង និងកសាងសមត្ថភាពដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនអំពីទស្សនទានអង្គការបានរៀបចំឡើង ប៉ុន្តែសមត្ថភាពអ្នកពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីយល់ដឹងពីអង្គការ នៅមានកម្រិតនៅឡើយ ហើយការបង្កើនការយល់ដឹងអាចបានជ្រួតជ្រៀបទៅដល់ប្រជាជនតែមួយក្រុមតូចប៉ុណ្ណោះ។ ឯកសារបង្កើនការយល់ដឹងអំពីអង្គការ ជាភាសាខ្មែរ នៅមិនទាន់មានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ចែកជូនផ្សព្វផ្សាយនៅឡើយ។

ប្រទេសកម្ពុជាកំពុងស្ថិតនៅក្នុងដំណើរការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រអង្គការជាតិ និងយន្តការពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ដូចជា ប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាព ជម្រើសបែងចែក

ផលប្រយោជន៍ ការវាស់វែង ការរាយការណ៍ និងការផ្ទៀងផ្ទាត់ ។ល។ ដើម្បីឲ្យប្រទេសកម្ពុជាអាចត្រៀមលក្ខណៈរួចរាល់ សម្រាប់ការអនុវត្តអង្គការនាពេលអនាគតបាន។ ក៏ប៉ុន្តែ នៅមូលដ្ឋានផ្ទាល់ នៅមានការគាំទ្រតិចតួចនៅឡើយ ដើម្បីកាត់បន្ថយអត្រានៃការបាត់បង់ព្រៃឈើ និងការពារការបំបែកព្រៃធម្មជាតិទៅជាចំការ និងទម្រង់នៃការប្រើប្រាស់ដីធ្លីផ្សេងទៀត។

ដូច្នេះខ្ញុំគិតថា យើងគួរពិចារណាលើចំណុចមួយចំនួនដូចតទៅ៖

- ខណៈពេលដែលកម្ពុជាកំពុងស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រអង្គការជាតិ និងគោលនយោបាយដទៃទៀត គួរមានការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តសកម្មភាពនៅនឹងមូលដ្ឋានផ្ទាល់ ដើម្បីការពារព្រៃធម្មជាតិ ដូចជាការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ ការល្បាត ការដោះស្រាយបញ្ហាកាប់ឈើខុសច្បាប់ និងការបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើ និងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិជាដើម។
- កសាងសមត្ថភាពភាគីពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេស ក្រុមប្រឹក្សាយោបល់អង្គការដើម្បីឲ្យពួកគេអាចផ្តល់យោបល់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដល់ក្រុមការងារអង្គការកម្ពុជាបាន។

- ពន្លឿនការផ្តល់ការគាំទ្រដល់ការបង្កើតសហគមន៍ ព្រៃឈើ សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងការ រៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ដែលជានិរន្តរ៍ ប្រកបដោយសក្តានុពល សម្រាប់អនុវត្ត និងគ្រប់ គ្រងវេជ្ជបូក។
- កសាងទំនាក់ទំនងល្អរវាងអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងរដ្ឋាភិបាលដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់។
- ឆ្លើយតបចំពោះតម្រូវការសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដើម្បីការពារផលប៉ះពាល់ដែលកើតឡើង ដោយ សារការបាត់បង់ទីលំនៅរបស់សហគមន៍ និងការ បំបែកដីព្រៃធម្មជាតិ។
- ការពិគ្រោះយោបល់ឲ្យបានទូលំទូលាយជាមួយ នឹងអង្គការសង្គមស៊ីវិល ជាពិសេសជាមួយ សហគមន៍ពឹងអាស្រ័យលើព្រៃឈើ ជុំវិញគោល នយោបាយពាក់ព័ន្ធ ដូចជា យុទ្ធសាស្ត្រវេជ្ជបូកជាតិ ការធានាសុវត្ថិភាពវេជ្ជបូក និងការបែងចែកផល ប្រយោជន៍ពីវេជ្ជបូកជាដើម ដោយសារតែកម្ពុជា គឺជាសមាជិករបស់ UNFCCC។ UNFCCC បានដាក់ចេញនូវគោលការណ៍ ស្តីពីប្រព័ន្ធធានា សុវត្ថិភាពចំនួន ៧ ចំណុច ដែលប្រទេសកម្ពុជា គួរដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងដំណើរការត្រៀមលក្ខណៈ អនុវត្តវេជ្ជបូក។ គោលការណ៍ទាំងនេះ រួមមាន តម្លាភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃរចនាសម្ព័ន្ធ អភិបាលកិច្ចព្រៃឈើជាតិ ការគោរពចំណេះដឹង និងសិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច និងសមាជិក សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងការចូលរួមពេញលេញ និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពពីសំណាក់អ្នកពាក់ ព័ន្ធ ជាពិសេស ជនជាតិដើមភាគតិច និង សហគមន៍មូលដ្ឋាន។

សំណួរទី ៣

បច្ចុប្បន្ន កម្ពុជាកំពុងត្រៀមខ្លួនចាប់ផ្តើមអនុវត្ត វេជ្ជបូក តើលោកគិតថាអ្វីខ្លះគឺជាអាទិភាព សម្រាប់ ការចាប់ផ្តើមអនុវត្តវេជ្ជបូក?

១. ពន្លឿនការរៀបចំបញ្ចប់ និងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ វេជ្ជបូកជាតិ ប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាព និងគោល ការណ៍ណែនាំស្តីពី FPIC ដោយធ្វើការពិគ្រោះ យោបល់ឲ្យបានទូលំទូលាយ ជាមួយនឹងអ្នក

២. ពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេសជាមួយ អង្គការសង្គមស៊ីវិល ជនជាតិដើមភាគតិច និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន។ កសាងសមត្ថភាពរបស់អង្គការ សង្គមស៊ីវិលនិង សហគមន៍មូលដ្ឋានរួមនឹងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។ ផ្តល់ ការគាំទ្រដល់សមាជិក ក្រុមប្រឹក្សាយោបល់ទាំង លើផ្នែកបច្ចេកទេស និងហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីពង្រឹងការ បំពេញមុខងាររបស់ក្រុមអោយមានប្រសិទ្ធភាព។
៣. គួរមានការកំណត់គោលនយោបាយច្បាស់លាស់ អំពីប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាព និងការបែងចែក ប្រយោជន៍ និងយន្តការបណ្តឹងតវ៉ាដោយមានការ ពិគ្រោះយោបល់ពេញលេញ និងប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាព។
៤. ពង្រឹងការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងការផ្តល់ព័ត៌មាន រវាងអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងរដ្ឋាភិបាល ដើម្បី បញ្ជៀសមិនឲ្យមានគម្លាតនៅក្នុងការប្រាស្រ័យ ទាក់ទង និងការចូលរួមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ពីភាគីពាក់ព័ន្ធ នៅក្នុងការអនុវត្ត និងពិគ្រោះ យោបល់លើដំណើរការត្រៀមលក្ខណៈអនុវត្ត វេជ្ជបូកនៅកម្ពុជា។
៥. សហគមន៍ព្រៃឈើ និងសហគមន៍តំបន់ការពារ ធម្មជាតិ ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ គាំទ្រដល់ការ អនុវត្តវេជ្ជបូកនៅកម្ពុជា។ ក៏ប៉ុន្តែ សហគមន៍ ទាំងនេះបាននឹងកំពុងជួបប្រទះនឹងបញ្ហាប្រឈម ពីការបំបែកព្រៃសហគមន៍ (នៅក្នុងពេលកំពុង ដំណើរការ និងរង់ចាំទទួលបានការទទួលស្គាល់ ស្របច្បាប់ និងការចុះកិច្ចព្រមព្រៀង) ទៅជា ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច។ លើសពីនេះទៀត ជារឿយៗ សហគមន៍មិនអាចមានលទ្ធភាពរៀបចំផែនការ គ្រប់គ្រងសហគមន៍ព្រៃឈើ និងសហគមន៍តំបន់ ការពារធម្មជាតិដោយខ្លួនឯងបានឡើយ ដោយ សារតែលក្ខខណ្ឌបច្ចេកទេស និងហិរញ្ញវត្ថុមាន ភាពស្មុគស្មាញ។ ការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តផែនការ សហគមន៍ និងការផ្តល់ការគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍ ស្ថាប័ន និងការពង្រឹងរចនាសម្ព័ន្ធសហគមន៍ ព្រៃឈើក៏នៅមានកម្រិត។ កម្មវិធីវេជ្ជបូកគួរពន្លឿន សកម្មភាពរៀបចំ និងផ្តល់ការគាំទ្រដល់ការ អនុវត្តផែនការគ្រប់គ្រងសហគមន៍។

ដំណើរការពិគ្រោះយោបល់រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្ររដ្ឋបូកជាតិ

សកម្មភាព	កាលបរិច្ឆេទ
គ្រោងឆ្លឹងនៃយុទ្ធសាស្ត្រ	ថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤
សេចក្តីព្រាងដំបូង	ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤
សេចក្តីព្រាងលើកទី១/ឯកសារសាវតារ	ថ្ងៃទី ១០ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥
កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់លើកទី១ ជាមួយ TF TTs CG GG	ថ្ងៃទី ២០-២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥
សេចក្តីព្រាងលើកទី ៣/ឯកសារសាវតារ	ថ្ងៃទី ១០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥
កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់លើកទី ២ ជាមួយ TF TTs CG GG	ថ្ងៃទី ៦-៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៥
សេចក្តីព្រាងលើកទី៤/ឯកសារសាវតារ	ថ្ងៃទី ២១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៥
កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ក្រោមជាតិចំនួនបួនលើក៖ <ul style="list-style-type: none"> • ខេត្តក្រចេះ • ខេត្តព្រះសីហនុ • ខេត្តបាត់ដំបង • ខេត្តសៀមរាប អ្នកចូលរួម (មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល និងមិនមែនរដ្ឋាភិបាល នៅថ្នាក់ខេត្ត សហគមន៍ មូលដ្ឋាន និងក្រុមជនជាតិដើមភាគតិច)	ថ្ងៃទី ០៨-០៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៥ ថ្ងៃទី ១៥-១៦ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៥ ថ្ងៃទី ២២-២៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៥ ថ្ងៃទី ២៩-៣០ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៥
កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ជាតិ/ ភ្នំពេញ អ្នកចូលរួម (មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល និងមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនៅថ្នាក់ជាតិ ដៃគូ អភិវឌ្ឍន៍ TF TTs CG និង GG)	សប្តាហ៍ទី២ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៥
សេចក្តីព្រាងលើកទី ៥/ចុងក្រោយ/ ឯកសារសាវតារ	ថ្ងៃទី ០៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៥
ការអនុម័តគាំទ្រដោយ MAFF/ MoE/ PM	នៅមុន COP 21 ទីក្រុងប៉ារីស
ការធ្វើបទបង្ហាញ/ការផ្សព្វផ្សាយយុទ្ធសាស្ត្ររដ្ឋបូកជាតិនៅក្នុង COP21	ថ្ងៃទី ៣០ វិច្ឆិកា ដល់ ១១ ធ្នូ ២០១៥

សំគាល់៖ TF: ក្រុមការងាររដ្ឋបូក TTs: ក្រុមបច្ចេកទេស CG: ក្រុមពិគ្រោះយោបល់ GG: ក្រុមយេនឌ័រ

លេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋបូកកម្ពុជា

Cambodia REDD+ Taskforce Secretariat
 No. 40 Preah Norodom Blvd
 Sangkat Psar Kandal 2, Khan Daun Penh, Phnom Penh, Cambodia
 Tel: +855 023 224 251
 Email: redd.secretariat@cambodia-redd.org
 Website: Cambodia-redd.org
 Facebook Page: Cambodia REDD+ National Programme

